

4. Одоблар хазийнаси 1-жуз

18:10 / 22.03.2011 4460

Одоблар хазийнаси 1-жуз

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф ҳазратларининг қаламларига мансуб «Одоблар хазийнаси» деб номланган китобнинг 1-жузи.

Ушбу китоб Имом Бухорийнинг иккинчи бош асарлари бўлмиш «Ал-адаб Ал-Муфрад» китобларига Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф ҳазратларининг қилган шарҳларидир.

Имом Бухорий бу китобда одоб-ахлоқ масалаларига оид ҳадисларни саралаб келтирганлар. «Одоблар хазийнаси» тўрт жилддан иборат бўлиб, эътиборингизга унинг биринчи жилдини хавола этмоқдамиз. Биринчи жилд Имом Бухорийнинг сийратлари ҳақидаги маълумот билан бошланиб, сўнгра одоб-ахлоққа оид 306 та ҳадис шарҳи келтирилади.

Муаллиф: Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф

Номи: Одоблар ҳазийнаси. 1-жуз.

Нашриёт: «Шарқ» НМАК

Сана: 2008

Ҳажми: 496 бет

ISBN:

Ўлчами: 84×108/32

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг 439 -сонли тавсияси ила чоп этилган

Мурожаат учун телефон: (+998 71) **216 29 27**

Китобнинг ушбу жилдида қуйидаги мавзудаги ҳадислар билан танишасиз:

Имом Бухорийнинг сийратлари, исмлари, насаблари ва туғилишлари

Имом Бухорийнинг болалик даври

Илм талаби

Имом Бухорийнинг шахсий сифатлари

Заковат, ёд олиш ва етуклик

Самарқанддаги имтиҳон

Боғдоддаги имтиҳон

Имом Бухорийнинг устозлари ва шогирдлари

Мақтов ва улуғлашлар

Имом Бухорийнинг асарлари

Имом Бухорийнинг фикҳий мазҳаблари ҳақида

Имом Бухорийнинг вафотлари

«Саҳиҳул Бухорий»

Китобнинг «Жомеъ» деб номланиши сабаби

Фақат саҳиҳ ҳадисларга суянилгани ҳақида

«Жомеъ Саҳиҳ»даги ҳадислар сони ҳақида

«Саҳиҳул Бухорий»нинг ҳадис китоблари орасидаги мартабаси

«Ал-адаб ал-Муфрад» китоби ҳақида

Китобнинг нақл қилиниши

Аллоҳ таолонинг «Ва инсонга ота-онасига яхшилик қилишни тавсия

қилдик» деган қавли

Онага яхшилик қилиш

Отага яхшилик қилиш

Зулм қилсалар ҳам, ота-онага яхшилик қилиш
Ота-онага юмшоқ гапириш
Ота-онани мукофотлаш
Ота-онага оққ бўлиш
Ота-онасини лаънатлаганни Аллоҳ лаънатлайди
Маъсият бўлмаса, киши ота-онасига яхшилик қилаверади
Ота-онасини топиб жаннатга кира олмаган одам ҳақида
Ким ота-онасига яхшилик қилса, Аллоҳ унинг умрини зиёда қилади
Киши мушрик отасига истиффор айтмайди
Мушрик ота-онага яхшилик қилиш
Киши ота-онасини сўкмайди
Ота-онага оққ бўлиш уқубати
Ота-онанинг йиғиси
Ота-онанинг дуоси
Насрония онага Исломни арз қилиш
Ота-онага вафотларидан сўнг яхшилик қилиш
Отаси силаи раҳм қилган одамга яхшилик қилиш
«Отангга сила қилганни кесма – нуринг сўнади»
Дўстлик мерос қолади
Киши отасини исми ила чақирмайди, ундан аввал ўтирмайди ва унинг олдида юрмайди
Отани куня ила чақирриш мумкинки?
Силаи раҳмнинг вожиблиги
Силаи раҳм
Силаи раҳмнинг фазли
Силаи раҳм умрни зиёда қилади
Аллоҳ силаи раҳм қилганни яхши кўради
Яхшиликни яқинлардан бошлаш
Ичида қариндошлик алоқасини узган бор қавмга раҳмат тушмайди
Қариндошлик алоқасини узганнинг гуноҳи
Қариндошлик алоқасини узувчининг бу дунё-даги уқубати
Қилганига яраша қайтарган силаи раҳм қилувчи эмас
Золим қариндошга силаи раҳм қилишнинг фазли
Жоҳилиятда силаи раҳм қилиб, кейин мусулмон бўлган киши
Мушрикка силаи раҳм ва ҳадя қилиш
Насабларингизни ўрганинг, у орқали силаи раҳм қиласиз
Мавло «Мен фалончиданман» дейдими?
Қавмнинг мавлоси ўзидандир
Икки ёки бир қиз боққан киши
Учта сингилни тарбиялаган киши

Қайтган қизини қарамоғига олган кишининг фазли
Қизлар ўлимини истаганни ёмон кўрган одам
Бола бахиллик ва қўрқоқлик боисидир
Кичкина болачани елкага кўтариш
Бола-кўзнинг қорачиғи
Соҳибига моли, боласи кўпайиши ҳақида дуо қилган киши
Волидалар раҳимлидирлар
Кичик болаларни ўпиш
Ота-онанинг одоби ва боласига яхшилиги
Отанинг боласига яхшилиги
Раҳим қилмаганга раҳим қилинмайди
Раҳмат юз бўлакдир
Қўшнига васият қилиш
Қўшнанинг ҳаққи
Яхшиликни қўшнидан бошлаш
Эшиги яқинига ҳадя қилади
Қўшнилари яқинроғидан, сўнг ундан кейингисидан
Қўшнисининг юзига эшигини ёпган одам
Қўшни оч қолиб, ўзи тўқ бўлмас
Шўрва сувини кўпроқ қилиб, қўшниларга улашиш
Қўшнилари яхшиси
Солиҳ қўшни
Ёмон қўшни
Қўшнига озор бермаслик
Қўшни аёл қўшни аёлга қўйнинг туёғини ҳам арзимас санамасин
Қўшнанинг шикояти
Озор бериб, қўшнисини кўчишга мажбур қилган киши
Яхудий қўшни
Карам боби
Яхшига ҳам, ёмонга ҳам эҳсон қилиш ҳақида
Етимни қарамоғига олган одамнинг фазли
Ўзининг етимини қарамоғига олиб, парвариш қилишнинг фазли
Ота-онаси вафот этиб кетган етимни қарамоғига олишнинг фазли
Уйларнинг энг яхшиси етимга яхшилик қилинган уйдир
Етимга раҳимдил отадек бўлгин
Етим боласини деб турмуш қурмаган бева аёлнинг фазли
Етимнинг одоби
Ёш боласи вафот этган одамнинг фазли
Чала боласи ўлган шахс
Қўл остидагиларга яхши қараш

Ёмон қулчилик қилиш
Аъробийга ходимни сотиш
Ходимни афв қилиш
Қул ўғирлик қилса
Ходим гуноҳ қилса
Ёмон гумондан хавфсираб ходимга муҳр қўйиш
Ёмон гумондан қўрқиб ходимига санаб бериш
Ходимга адаб бериш
«Аллоҳ юзини қабиҳ қилсин» дема
Юзга урмаслик
Қулининг юзига тарсаки туширган уни озод қилсин
Қулнинг қасос олиши
Уларга ўзингиз кийган либосдан кийдиринг
Қулларни сўкиш
Қулига ёрдам бериш
Қулга тоқати етмайдиган иш буюрмаслик
Қулга ёки ходимга берилган нафақа садақадир
Қули билан ўтириб таом ейишни ёқтирмаслик
Ўзи еган нарсадан қулига ҳам едириш
Таом еса, ходимини бирга ўтқазадими?
Қул хожасига насийҳат қилса
Қул ҳам масъулдир
Қул бўлишни яхши кўрган одам
«Қулим» демаслик
Қул «саййидим» деса бўладими?
Киши ўз аҳлининг масъулидир
Аёл киши масъулдир
Кимга маъруф қилинса, унга мукофот берсин
Мукофот топмаган дуо қилсин
Одамларга шукр айтмаган шахс
Кишининг биродарига ёрдами
Дунёда маъруфга аҳл бўлган охиратда ҳам аҳл бўлади
Ҳар бир яхшилик садақадир
Йўлдаги озор берадиган нарсаларни олиб ташлаш
Яхши гапни айтиш
Экинзорга чиқиб, у ердаги нарсалардан саватда аҳли-аёли учун елкасида
кўтариб келиш
Чорбоғларга чиқиш
Мусулмон биродарининг кўзгусидир
Жоиз бўлмаган ўйин ва ҳазиллар

Яхшиликка далолат қилувчи
Одамларни афв этиш ва уларни кечириб юбориш
Одамларга очиқ чехрали бўлиш
Табассум
Кулги боби
Бутунича келиш ва бутунича бурилиш
Маслаҳат сўралган омонат топширилган кабидир
Машварат боби
Дўстига нотўғри маслаҳат беришнинг гуноҳи
Одамлар ўртасидаги ўзаро муҳаббат
Улфатчилик боби
Мазаҳ
Ёш болага ҳазил қилиш
Ҳусни хулқ боби
Нафс саховати
Ўтакетган бахиллик
Фақиҳ бўлса, ҳусни хулқли бўлур
Бахиллик
Солиҳ мол солиҳ киши учун
Ким ўз оиласида омонликда тонг оттирса
Кўнгил шодлиги
Тангликка учраганга ёрдам бериш